

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для самостійної роботи студентів
з дисципліни
«ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ РИБНИЦТВА»
Дистанційна форма навчання**

Одеса – 2019

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для самостійної роботи студентів
з дисципліни
«ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ РИБНИЦТВА»**

Спеціальність **“Водні біоресурси та аквакультура”**
Дистанційна форма навчання

“УЗГОДЖЕНО”
На факультеті магістерської підготовки

Одеса -2019

«Економічна діяльність підприємств рибництва». Методичні вказівки, для самостійної роботи студентів з дисципліни «Економічна діяльність підприємств рибництва» / Тучковенко О.А., Одеса, ОДЕКУ, 2019. 35 с.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА	5
1.1 Зміст дисципліни	5
1.2 Перелік навчальної літератури	6
2 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	7
3 ПОВЧАННЯ ПО ВИВЧЕННЮ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ	7
4 ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	20
4.1 Вимоги до виконання самостійної роботи	20
5 ОРГАНІЗАЦІЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ	35

ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Економічна діяльність підприємств рибництва» відноситься до професійно-практичного циклу рівня ВО магістр.

Самостійна робота студентів забезпечується спеціальними методичними розробками і консультативною допомогою викладача.

В результаті вивчення дисципліни «Економічна діяльність підприємств рибництва» студенти повинні знати

- Ключові поняття системи організації бізнесу;
- Методи і принципи організації бізнесу у рибництві;
- Основні нормативні акти, щодо організації бізнесу в Україні.

На основі отриманих теоретичних знань студенти повинні вміти:

- Практично використовувати нормативну документацію щодо оцінки стану екосистем.
- Самостійно складати типові первинні документи з обліку;
- Правильно оформляти групувальні документи;
- Правильно оформляти. Регістри аналітичного обліку витрат на виробництво;
- Використовувати результати комп'ютерної обробки облікової інформації в управлінні рибницьким господарством.

1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1 Зміст дисципліни

Навчальна дисципліна «Економічна діяльність підприємств рибництва» відноситься до професійно-практичного циклу підготовки магістрів.

Сучасні умови господарювання і господарська діяльність вимагають від фахівців рибоводів не лише знання технології, але і забезпечення прибутковості виробничого процесу. Для ефективної діяльності у рибництві необхідно володіти основними поняттями про організацію бізнесу і фінансову діяльність підприємств рибництва.

Мета дисципліни є надання студентам цілісної і логічно-послідовної системи знань про сутність, основи теорії, методологію та практику організації бізнесу у рибництві за умов дії ринкового механізму господарювання.

Практика використання водних ресурсів неможливе без урахування всіх складових процесу від встановлення об'єкту господарювання до кінцевої цілі технологічного процесу.

Основне завдання дисципліни є надання студентам цілісної і логічно-послідовної системи знань про сутність, основи теорії, методологію та практику ведення бізнесу у рибництві за умов дії

ринкового механізму господарювання.

Дисципліна "Економічна діяльність підприємств рибництва" базується на знаннях, одержаних студентами при вивченні наступних дисциплін навчального плану – «Бухгалтерський облік у рибництві», «Менеджмент і маркетинг у рибництві», «Економіка рибогосподарської галузі», та ін.. Отримані знання з дисципліни «Економічна діяльність підприємств рибництва» будуть використані при подальшому вивченні дисциплін в рамках курсу підготовки магістрів: «Менеджмент і маркетинг у рибництві», «Економіка рибогосподарської галузі», та ін.

Загальний обсяг навчального часу, що припадає на вивчення дисципліни визначається затвердженням у встановленому порядку навчальному плані.

Вивчення дисципліни закінчується заліком, під час якого студенти відповідають на запитання, які сформульовані у білетах.

1.2 Перелік навчальної літератури

Основна

1. Конспект лекцій О.А.Тучковенко. Електронна версія конспекту.
2. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р.
3. Закон України № 1023-ХІІ від 12.05.91. «Про захист прав споживачів».
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996-ХІУ // Бухгалтерський облік і аудит. – 1999.-№9.-С.3-8
5. Закон України № 1877-ІУ від 24.06.04 р. «Про державну підтримку сільськогосподарського господарства України».
6. Кисельов А.П. Основи бізнесу: Підручник.-К.: Вища шк., 1998.-191 с.

Додаткова

1. Бізнес-план сільськогосподарського підприємства: Міжнародна Фінансова Корпорація спільно з урядом Нідерландів.- К.:Століття, 2000.-123 с.
2. Тучковенко О.А. Бухгалтерський облік у рибництві. Конспект лекцій: - Одеса: ТЕС, 2010-120 с.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Під час вивчення теоретичного матеріалу дисципліни «Економічна діяльність підприємств рибництва» студент повинен ознайомитись з темами.

Кожна тема потребує вивчення певних розділів теоретичного матеріалу за конспектом лекцій. Питання для самоконтролю повинні допомогти студентам у засвоєнні визначеного матеріалу.

У разі виникнення питань студенти звертаються до викладача на кафедрі або за електронною адресою кафедри Водних біоресурсів та аквакультури Одеського державного екологічного університету biores@odeku.edu.ua.

3 ПОВЧАННЯ ПО ВИВЧЕННЮ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

1 ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Управління підприємством. Розробка і обґрунтування виробничої програми підприємства.

Питання для самоперевірки

1. У чому полягає суть поняття підприємства?
2. Які ознаки має підприємстві? Які існують типи підприємств?
3. Які існують форми об'єднання підприємств?
4. Що собою являє виробнича структура підприємства?
5. Якими основними законодавчими актами регулюється діяльність підприємств в Україні?
6. Що собою являє статут підприємства?
7. Що собою являє сучасне управління підприємством?
8. Які існують типи організаційних структур управління?
9. В яких вимірниках визначається обсяг виробництва?

Список літератури:

Основна: [1 – стор. 113-116, 2 – 5]

Додаткова: [1 – 5]

2 ПРОГНОЗУВАННЯ, ПЛАНУВАННЯ І ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.

Методологія і стадії розробки бізнес-плану.

Додаткові питання для самоперевірки

1. Що собою являє прогнозування діяльності підприємства?
2. Які методи відносять до методів державного регулювання підприємством?
3. У чому полягає зміст оперативно-виробничого планування ?
4. Що залежить від типу виробництва і через які системи це регулюється?
5. Які показники є основними показниками планів діяльності підприємств?
6. Які існують основні види планів на підприємствах?
7. Які існують основні методи планування на підприємствах?

Список літератури:

Основна: [1 – стор. 113-116, 2 – 5]

Додаткова: [1 – 5]

3 ПЕРСОНАЛ ПІДПРИЄМСТВА І ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ

Облік персоналу на підприємстві. Визначення продуктивності праці.

Додаткові питання для самоперевірки

1. Що розуміють під поняттям – кадри підприємства?
2. На які групи за рівнем кваліфікації поділяються робітники?
3. Як визначають фактичну тривалість робочої зміни?
4. На основі яких даних визначається чисельність керівників, спеціалістів, службовців?
5. Як знаходиться загальна економія чисельності працівників (Езаг)?
6. Як обчислюється середній процент виконання норм виробітку (Нвир%)?
7. Як визначається економічний ефект і економія робочого часу (Ечасу)?
8. Як визначається зміна чисельності робітників?

Список літератури:

Основна: [1 – стор. 113-116, 2 – 5]

Додаткова: [1 – 5]

4 ОСНОВНІ ФОНДИ ТА ВИРОБНИЧА ПОТУЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Класифікація основних засобів. Синтетичний та аналітичний облік основних засобів. Облік вибуття, зношення і ремонту основних засобів.

Додаткові питання для самоперевірки

1. Що собою являють основні фонди підприємств і яка їх роль?
2. Як визначається виробнича потужність підприємства?
3. На які групи поділяють основні фонди за виробничим призначенням?
4. Що собою являє поняття амортизації основних фондів?
5. Які існують методи обчислення амортизації і норми амортизації?
6. Які існують види ремонту основних засобів на виробництві?
7. Яким шляхом здійснюється процес відшкодування зношення основних фондів ?
8. За якою формулою обчислюється початкова вартість основних фондів з врахуванням зношення (Вп)?
9. У яких формах здійснюється облік основних фондів на підприємстві?

Список літератури:

Основна: [1 – стор. 113-116, 2 – 5]

Додаткова: [1 – 5]

5 ОБОРОТНІ ФОНДИ І ОБОРОТНІ ЗАСОБИ ПІДПРИЄМСТВА

Грошові надходження підприємств та напрямки їх використання. Загальна оцінка грошових надходжень на підприємство. Нормативно-правове регулювання формування доходів і грошових надходжень підприємств.

Додаткові питання для самоперевірки

1. Що собою являють оборотні фонди підприємства?
2. Які існують джерела формування оборотних коштів підприємства?
3. Як визначається норматив оборотних коштів у витратах майбутніх періодів?
4. Що собою являють грошові надходження підприємств?
5. Які існують шляхи надходження та напрямки використання грошових коштів?
6. Чим характеризується структура оборотних коштів підприємства?

7. Чим характеризується ефективність використання матеріальних ресурсів?
8. У чому полягає економічний зміст прибутку підприємства?
9. Що собою являє процес нормування оборотних коштів?
10. Як визначається норматив оборотних коштів в запасах готової продукції (Нгп)?
11. У чому полягає економічне значення оборотності?

Список літератури:

Основна: [1 – стор. 113-116, 2 – 5]

Додаткова: [1 – 5]

6 ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансові ресурси підприємства. Джерела фінансування при формуванні фінансових ресурсів підприємства.

Додаткові питання для самоперевірки

1. Що собою являють фінансові ресурси підприємства?
2. Які існують джерела фінансування при формуванні фінансових ресурсів підприємства?
3. Що включають до складу нематеріальних активів?
4. За якими напрямками використовуються фінансові ресурси підприємства?
5. Що належить до зовнішнього фінансування підприємства?
6. Поняття авторського права. Які об'єкти належать до нього?
7. Кредит. Види кредитів, які може використовувати підприємство?
8. Акції підприємства і їх види.

Список літератури:

Основна: [1 – стор. 113-116, 2 – 5]

Додаткова: [1 – 5]

7 ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ТА ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Поняття якості продукції та поняття її технічного рівня. Поняття технічного рівня виробів за змістом вужче від якості, тому що охоплює сукупність лише техніко-експлуатаційних характеристик. Показники технічного рівня встановлюються при проектуванні нових знарядь праці (транспортних засобів, машин, приладів).

Додаткові питання для самоперевірки

1. Що розуміють під якістю продукції?
2. Конкурентоспроможність (KQ). Який вигляд має формула конкурентоспроможності?
3. Чим характеризується економічна ефективність поліпшення якості продукції?
4. Якими державними органами здійснюється державний нагляд за якістю продукції?
5. Що собою являє сертифікація продукції? Які види сертифікації існують?
6. Які вимоги висувають при стандартизації продукції?
7. В залежності від джерел інформації методи оцінки якості поділяються на?
8. На чому ґрунтуються статистичні методи оцінки якості продукції?

Список літератури:

Основна: [1 – стор. 113-116, 2 – 5]

Додаткова: [1 – 5]

8 ОПЛАТА ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Розміри, порядок нарахування і виплати заробітної плати регулюються чинним законодавством України, відповідними Указами і постановами, галузевими інструкціями.

Додаткові питання для самоперевірки

1. Що розуміють під поняттям оплата праці (заробітна плата)?
2. Якими актами чинного законодавства регулюються розміри, порядок нарахування і виплати заробітної плати?
3. З чого складається загальний фонд оплати праці на підприємстві?
4. На чому ґрунтується контрактна система оплати праці?
5. Які існують види оплати праці?
6. Що собою являє кваліфікаційний рівень працівника?
7. Як впливає кваліфікаційний рівень працівника на оплату праці?
8. Які особливості розрахунку заробітної плати при використанні тарифної і безтарифної систем?

Список літератури:

Основна: [1 – стор. 113-116, 2 – 5]

Додаткова: [1 – 5]

9 СОБІВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Собівартість продукції. Класифікація витрат за статтями калькуляції. Кошторис витрат на виробництві. Основні шляхи зниження собівартості продукції.

Додаткові питання для самоперевірки

1. Що собою являє собівартість продукції?
2. Відповідно до чого формуються елементи затрат?
3. Яка існує класифікація витрат за статтями калькуляції?
4. Які існують основні шляхи зниження собівартості продукції?
5. З якою метою складають кошторис витрат на виробництві?
6. Який процес називають калькулюванням собівартості продукції?
7. Які існують основні методи калькулювання?
8. Ціна товару. З яких елементів складається ціна на будь-який товар?
9. Що собою являє отримання цільової норми прибутку?
10. Які ціни називають територіальними?
11. На чому ґрунтується процес ціноутворення?
12. Які основні фактори впливають на рівень цін?
13. Що лежить в основі формування оптових та роздрібних цін?
14. Які ціни називають пільговими?

Список літератури:

Основна: [1 – стор. 113-116, 2 – 5]

Додаткова: [1 – 5]

10 ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ І ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Основні завдання фінансової діяльності підприємства вибір форм фінансування та їх оптимальне співвідношення; вибір структури капіталу підприємства, напрямків його використання; збалансування надходжень і видатків платіжних коштів підприємства

Додаткові питання для самоперевірки

1. У чому полягає суть фінансової діяльності підприємства?
2. Що розуміють під резервами підвищення економічної ефективності?
3. У чому полягає проблема підвищення ефективності виробництва?
4. Показники якості продукції це?

5. Рентабельність. Які існують види рентабельності?
6. На які види поділяється система показників економічної ефективності виробництва?
7. Які розділи містять актив і пасив балансу підприємства?

Список літератури:

Основна: [1 – стор. 113-116, 1 – 4]

Додаткова: [1 – 5]

11 ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ, СУТЬ ТА ВИДИ ПОДАТКІВ

Податки, збори та обов'язкові платежі. Суть фіксованого сільськогосподарського податку.

Додаткові питання для самоперевірки

1. Що входить до поняття податки?
2. Що входить до поняття збори (обов'язкові платежі)?
3. Які існують види податків?
4. Податки повинні бути основним інструментом держави для?
5. Ким встановлюються місцеві податки?
6. На які групи поділяються податки за формою оподаткування?
7. Які існують основні ознаки класифікації податків?
8. Які існують основні функції податків?

9. Хто є платником фіксованого сільськогосподарського податку?
10. У чому полягає суть фіксованого сільськогосподарського податку?
11. Як здійснюється сплата фіксованого сільськогосподарського податку?
12. Як визначається сума фіксованого сільськогосподарського податку?
13. Якій існує порядок нарахування та строки сплати фіксованого сільськогосподарського податку?
14. У якій формі платники фіксованого сільськогосподарського податку його сплачують ?
15. Які суб'єкти господарювання не можуть бути платниками фіксованого сільськогосподарського податку?

Список літератури:

Основна: [5 – стор. 113-116, 1 – 4]

Додаткова: [1 – 5]

12 РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ І САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ

Основні ознаки неплатоспроможності підприємства з фінансової точки зору. Реструктуризація власності та види реструктуризації. Основні завдання реструктуризації.

Додаткові питання для самоперевірки

1. Які основні ознаки неплатоспроможності підприємства з фінансової точки зору?
2. Реструктуризація власності. Які види реструктуризації існують?
3. Які документи готують при проведенні санації підприємства?
4. В чому полягають основні завдання реструктуризації?
5. Що відносять до основних показників реструктуризації підприємства?

13 ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Додаткові питання для самоперевірки

- 1 Які основні завдання ставлять перед Українським державним фондом підтримки фермерських господарств?
- 2 Який існує порядок використання коштів державного бюджету для надання підтримки фермерським господарствам?
- 3 Яким господарствам надається фінансова підтримка?
- 4 У чому полягає характеристика засад співпраці бізнесу і держави?

Список літератури:

Основна: [5 – стор. 113-116, 1 – 4]

Додаткова: [1 – 5]

14 ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ РИБНИЦТВА

Суть страхування і основні завдання. Порядок і правила обов'язкового державного страхування.

Додаткові питання для самоперевірки

1. Який існує порядок і правила обов'язкового страхування?
2. На яких засадах базується система страхування рибогосподарських підприємств?

3. Які чинники враховуються при обов'язковому страхуванні підприємств рибництва?
4. Які види відповідальності існують при обов'язковому страхуванні?
5. Що собою являє специфічний об'єкт страхування?
6. Як визначаються суми відшкодування на підприємствах?
7. Як визначається страховий збиток при страхуванні сільськогосподарських тварин?
8. Які основні документи складаються при страхуванні підприємств?
9. Що собою являє страхова подія?

Список літератури:

Основна: [5 – стор. 113-116, 1 – 4]

Додаткова: [1 – 5]

**ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ
(ПІДГОТОВКА ДО ЗАЛІКУ)**

1. У чому полягає суть поняття підприємства?
2. Які ознаки має підприємстві? Які існують типи підприємств?
3. Які існують форми об'єднання підприємств?
4. Що собою являє виробнича структура підприємства?
5. Якими основними законодавчими актами регулюється діяльність підприємств в Україні?
6. Що собою являє статут підприємства?
7. Що собою являє сучасне управління підприємством?
8. Які існують типи організаційних структур управління?
9. В яких вимірниках визначається обсяг виробництва?
10. Що собою являє показник умовно-чистої продукції (УЧП)?
11. Від чого залежить обсяг випуску продукції ?
12. Яку продукцію включають у валову продукцію (ВІТ)?
13. За якою формулою обчислюють обсяг реалізованої продукції?
14. Що собою являє прогнозування діяльності підприємства?
15. Які методи відносять до методів державного регулювання підприємством?
16. У чому полягає зміст оперативно-виробничого планування ?
17. Що залежить від типу виробництва і через які системи це регулюється?
18. Які показники є основними показниками планів діяльності підприємств?
19. Які існують основні види планів на підприємствах?
20. Які існують основні методи планування на підприємствах?
21. Що розуміють під поняттям – кадри підприємства?
22. На які групи за рівнем кваліфікації поділяються робітники?
23. Як визначають фактичну тривалість робочої зміни?
24. На основі яких даних визначається чисельність керівників, спеціалістів, службовців?
25. Як знаходиться загальна економія чисельності працівників (Езаг)?
26. Як обчислюється середній процент виконання норм виробітку (Нвир%)?
27. Як визначається економічний ефект і економія робочого часу (Ечасу)?
28. Як визначається зміна чисельності робітників?
29. Що собою являють основні фонди підприємств і яка їх роль?
30. Як визначається виробнича потужність підприємства?
31. На які групи поділяють основні фонди за виробничим призначенням?
32. Що собою являє поняття амортизації основних фондів?

33. Які існують методи обчислення амортизації і норми амортизації?
34. Які існують види ремонту основних засобів на виробництві?
35. Яким шляхом здійснюється процес відшкодування зношення основних фондів ?
36. За якою формулою обчислюється початкова вартість основних фондів з врахуванням зношення (Вп)?
37. У яких формах здійснюється облік основних фондів на підприємстві?
38. За якими показниками здійснюють оцінку основних фондів?
39. Що собою являють оборотні фонди підприємства?
40. Які існують джерела формування оборотних засобів підприємства?
41. Як визначається норматив оборотних засобів у витратах майбутніх періодів?
42. Що собою являють грошові надходження підприємств?
43. Які існують шляхи надходження та напрямки використання грошових коштів?
44. Чим характеризується структура оборотних засобів підприємства?
45. Чим характеризується ефективність використання матеріальних ресурсів?
46. У чому полягає економічний зміст прибутку підприємства?
47. Що собою являє процес нормування оборотних засобів?
48. Як визначається норматив оборотних засобів в запасах готової продукції (Нгп)?
49. У чому полягає економічне значення оборотності?
50. Що собою являють фінансові ресурси підприємства?
51. Які існують джерела фінансування при формуванні фінансових ресурсів підприємства?
52. Що включають до складу нематеріальних активів?
53. За якими напрямками використовуються фінансові ресурси підприємства?
54. Що належить до зовнішнього фінансування підприємства?
55. Поняття авторського права. Які об'єкти належать до нього?
56. Кредит. Види кредитів які може використовувати підприємство?
57. Акції підприємства і їх види.
58. Що розуміють під поняттями аренда і лізінг?
59. Що розуміють під якістю продукції?
60. Конкурентоспроможність (КQ). Який вигляд має ормула конкурентоспроможності?
61. Чим характеризується економічна ефективність поліпшення якості продукції?
62. Якими державними органами здійснюється державний нагляд за якістю продукції?

- 63.Що собою являє сертифікація продукції? Які види сертифікації існують?
- 64.Які вимоги висувають при стандартизації продукції?
- 65.В залежності від джерел інформації методи оцінки якості поділяються на?
- 66.На чому ґрунтуються статистичні методи оцінки якості продукції?
- 67.Що розуміють під поняттям оплата праці (заробітна плата)?
- 68.Якими актами чинного законодавства регулюються розміри, порядок нарахування і виплати заробітної плати?
- 69.З чого складається загальний фонд оплати праці на підприємстві?
- 70.На чому ґрунтується контрактна система оплати праці?
- 71.Які існують види оплати праці?
- 72.Що собою являє кваліфікаційний рівень працівника?
- 73.Як впливає кваліфікаційний рівень працівника на оплату праці?
- 74.Які особливості розрахунку заробітної плати при використанні тарифної і безтарифної систем?
- 75.Що собою являє собівартість продукції?
- 76.Відповідно до чого формуються елементами затрат?
- 77.Яка існує класифікація витрат за статтями калькуляції?
- 78.Які існують основні шляхи зниження собівартості продукції?
- 79.З якою метою складають кошторис витрат на виробництві?
- 80.Який процес називають калькулюванням собівартості продукції?
- 81.Які існують основні методи калькулювання?
- 82.Ціна товару. З яких елементів складається ціна на будь-який товар?
- 83.Що собою являє отримання цільової норми прибутку?
- 84.Які ціни називають територіальними?
- 85.На чому ґрунтується процес ціноутворення?
- 86.Які основні фактори впливають на рівень цін?
- 87.Що лежить в основі формування гуртових та роздрібних цін?
- 88.Які ціни називають пільговими?
- 89.У чому полягає суть фінансової діяльності підприємства?
- 90.Що розуміють під резервами підвищення економічної ефективності?
- 91.У чому полягає проблема підвищення ефективності виробництва?
- 92.Показники якості продукції це?
- 93.Рентабельність. Які існують види рентабельності?
- 94.На які види поділяється система показників економічної ефективності виробництва?
- 95.Які розділи містять актив і пасив балансу підприємства?
- 96.Що входить до поняття податки?
- 97.Що входить до поняття збори (обов'язкові платежі)?
- 98.Які існують види податків?

99. Податки повинні бути основним інструментом держави для?
100. Ким встановлюються місцеві податки?
101. На які групи поділяються податки за формою оподаткування?
102. Які існують основні ознаки класифікації податків?
103. Які існують основні функції податків?
104. Хто являється платниками фіксованого сільськогосподарського податку?
105. У чому полягає суть фіксованого сільськогосподарського податку?
106. Як здійснюється сплата фіксованого сільськогосподарського податку?
107. Як визначається сума фіксованого сільськогосподарського податку?
108. Якій існує порядок нарахування та строки сплати фіксованого сільськогосподарського податку?
109. У якій формі платники фіксованого сільськогосподарського податку сплачують ?
110. Які суб'єкти господарювання не можуть бути платниками фіксованого сільськогосподарського податку?
111. Які основні ознаки неплатоспроможності підприємства з фінансової точки зору?
112. Реструктуризація власності. Які види реструктуризації існують?
113. Які документи готують при проведенні санації підприємства?
114. В чому полягають основні завдання реструктуризації?
115. Що відносять до основних показників реструктуризації підприємства?
116. Що передбачає фінансова реструктуризація?
117. Які основні завдання ставлять перед Українським державним фондом підтримки фермерських господарств?
118. Який існує порядок використання коштів державного бюджету для надання підтримки фермерським господарствам?
119. Яким господарствам надається фінансова підтримка?
120. У чому полягає характеристика засад співпраці бізнесу і держави?

4 ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Завдання самостійної роботи навчальної дисципліни «Економічна діяльність підприємств рибництва» мають бути виконані у відповідності до вимог модульно-накопичувальної системи організації навчального процесу дистанційної форми навчання. Виконання завдань є основним поточним засобом контролю діяльності студента з опрацювання і засвоєння теоретичної та практичної частини навчальної дисципліни «Рибальство» у міжсесійний період.

Завдання з самостійної роботи виконується студентом у міжсесійний період (приблизно 9 місяців), тому відповідно **кожні 4 місяці** студент повинен виконувати **по 1 частині** самостійної роботи та відсилати її для перевірки викладачем на електронну адресу **biores@odeku.edu.ua** у такі терміни: частину (відповіді на теоретичні питання) – **до 20 січня**;

- другу частину (відповіді на тестові завдання) – **до 20 травня**;

Тема електронного листа повинна містити прізвище та ініціали студента, курс, спеціальність, номер залікової книжки. Зразок теми листа: Кулаков А.Г. 1 курс, спеціальність, № 2346.

Файли з кожною частиною завдань самостійної роботи повинні мати назву, з якої буде чітко зрозумілий адресат (прізвище студента) та порядковий номер частини самостійної роботи (1,2). Зразок назви файла: 1Кулаков А.Г., 2Кулаков А.Г.

Викладач, в свою чергу, перевіряючи кожну з двох частин завдань самостійної роботи, відсилає на електронну адресу студента рецензію з позитивним відгуком (у разі виконання самостійної роботи за всіма вимогами) чи з зазначеними зауваженнями та рекомендаціями щодо доповнення чи переробці роботи.

У разі **недотримання** студентом **строкових умов** виконання завдань самостійної роботи в електронному варіанті, оцінювання викладачем буде виконуватися за принципом - не більше **50 балів** за СР (навіть при наявності позитивних рецензій на усі 2 частини СР).

Студент виконує той **варіант завдань самостійної роботи**, який відповідає **останній цифрі номера його залікової книжки**. Робота виконується виключно українською мовою та складається з **двох теоретичних питань**, які представляють один з розділів теоретичного змістовного модуля.

Максимальна оцінка за виконання завдань самостійної роботи **дорівнює 100 балів**.

Вибір варіанта роботи здійснюється за **останньою цифрою номеру залікової книжки**.

ВАРІАНТ № 1

Питання

1. Які існують види фінансового менеджменту на підприємствах рибництва?
2. Що є основою фінансового менеджменту і на що він спрямований?

Тестове завдання

1. Матеріальна основа фінансового менеджменту – це...

- а) фінансові ресурси;
- б) фінансові потреби;
- в) обертання обігових коштів;
- г) реальний грошовий обіг;
- д) фінансова діяльність підприємства.

2. Фінансовий менеджмент спрямований на управління...

- а) фінансовими ресурсами;
- б) фінансовими відносинами;
- в) фінансовими ресурсами і відносинами;
- г) усіма ресурсами підприємства.

3. Фінансовий менеджмент виконує комплекс таких функцій:

- а) відтворна, розподільча, координуюча;
- б) відтворна, розподільча, контрольна;
- в) відтворна, регулююча, контрольна.

4. Доповніть таке твердження: «Об'єктом управління у фінансовому менеджменті є...»

- а) підсистема, якою управляють;
- б) прогнозування інноваційних варіантів розвитку;
- в) контроль за виконанням прийнятих рішень

5. Виберіть найточніше визначення з головних принципів фінансового менеджменту:

- а) фінансова стратегія;
- б) прогнозування інноваційних варіантів розвитку;
- в) контроль за виконанням прийнятих рішень;
- г) стратегічне управління;
- д) пошук нових варіантів фінансування.

6. Що належить до фінансових важелів (підкреслити)!

- а) фінансові санкції;
- б) інвестування;
- в) форми розрахунків;
- г) стратегічне управління;
- д) фондоутворення.

7. Фінансові важелі – це:

- а) позички;
- б) прибуток;
- в) преференція;
- г) дивіденди;
- д) інформація.

8. Наведіть визначення:

- а) фінансовий менеджмент – це ...
- б) фінансовий механізм – це система ...
- в) фінансові важелі представлені ...

- г) стратегічне управління – це ...
- д) до функцій фінансового менеджменту належать ...

9. Грошові кошти – це...

- а) сума грошей у касі, на рахунках, грошові перекази та інші грошові кошти, які можна пускати в обіг;
- б) заборгованість фізичних та юридичних осіб підприємству, за винятком безнадійних боргів.

10. До позикового капіталу належать:

- а) статутний капітал;
- б) резервний капітал;
- в) невиробничі витрати;
- г) поточна кредиторська заборгованість;
- д) всі попередні відповіді невірні.

11. До нематеріальних активів належать:

- а) довгострокові витрати підприємства на придбання ліцензій, різноманітних прав;
- б) витрати підприємства на придбання цінних паперів;
- в) довгострокові позички, видані іншими підприємствами під боргові зобов'язання.

12. Що має позитивний вплив на фінансовий стан підприємства?

- а) надання відстрочок платежів клієнтам;
- б) одержання відстрочок платежів від постачальників;
- в) заборгованість працівникам по заробітній платі;
- г) заморожування частини коштів у запасах;
- д) одержання відстрочок від держави по платежах до бюджету.

13. До основного капіталу належать:

- а) основні активи;
- б) основні активи, нематеріальні активи, довгострокові інвестиції;
- в) грошові кошти;
- г) грошові кошти, кошти у поточних розрахунках.

14. До оборотного капіталу належать:

- а) основні та грошові активи;
- б) кошти в поточних розрахунках;
- в) грошові кошти, матеріальні оборотні активи, кошти в поточних розрахунках та короткострокові інвестиції.

15. Джерелами покриття потреби у чистому оборотному капіталі можуть бути:

- а) середньостроковий кредит;
- б) короткостроковий кредит;
- в) збільшення акціонерного капіталу;
- г) довгостроковий кредит.

16. Яке визначення фінансового менеджменту вважаєте найточнішим:

- а) система методів, пов'язаних з формуванням і розподілом фінансових ресурсів підприємства;
- б) система принципів, пов'язаних з використанням фінансових ресурсів підприємства;
- в) організація обігу грошових коштів;
- г) мистецтво управління розподілом фінансових ресурсів підприємства;
- д) мистецтво управління фінансовою діяльністю підприємства.

17. До принципів фінансового менеджменту належать...

- а) динамізм управління;
- б) ліквідність підприємства;
- в) контроль за прийняттям рішень фінансового характеру;
- г) комплексний характер формування управлінських рішень;
- д) мобілізація фінансових ресурсів.

18. Яке визначення головної мети фінансового менеджменту вважається найточнішим?

- а) оптимізація грошового обороту підприємства;
- б) забезпечення максимізації добробуту власників підприємства;
- в) мінімізація ризиків;
- г) підвищення фінансової стійкості підприємства;
- д) максимізація прибутку підприємства.

19. Ієрархічна будова центрів управління підприємством передбачає.

- а) їх розподіл за видами діяльності;
- б) виділення різних рівнів управління;
- в) їх розподіл за функціями управління;
- г) розподіл усіх структурних одиниць на відокремлені центри відповідальності.

20. Функціональна будова центрів управління підприємством ґрунтується на

...

- а) їх розподілі за видами діяльності;
- б) виділенні різних рівнів управління;
- в) їх розподілі за функціями управління;
- г) розподілі всіх структурних одиниць на відокремлені центри відповідальності.

Варіант 2

Питання

- 1.** Назвіть найсприятливіший для підприємства шлях збільшення абсолютної суми виручки від реалізації продукції.
- 2.** Назвіть найефективніший шлях забезпечення дотримання підприємством строків оплати рахунків суб'єктів господарювання.

Тестове завдання

1. До складу спеціалізованих фінансових служб підприємства, як правило, входить...

- а) відділ маркетингу;
- б) планово-економічний відділ;
- в) бухгалтерія;
- г) відділ матеріально-технічного постачання;

2. Знайдіть вірне доповнення відповіді: “Центр відповідальності – це структурний підрозділ підприємства...”

- а) який здійснює виробництво продукції, що забезпечує переважну частку доходу від реалізації;
- б) керівник якого самостійно приймає управлінські рішення в межах своєї компетенції;
- в) що оперативно управляється безпосередньо директором підприємства;

- г) який повністю контролює окремі аспекти фінансової діяльності підприємства;
- д) керівник якого виконує рішення дирекції підприємства і доводить їх до безпосередніх виконавців.

3. Вкажіть центри відповідальності підприємства (за Дж. Хігінсом):

- а) центр виробництва;
- б) центр прибутку;
- в) центр матеріального постачання;
- г) центр збуту;
- д) центр доходу.

4. До складу зовнішніх користувачів фінансової інформації про підприємство належать...

- а) власники підприємства (акціонери);
- б) аудиторські фірми;
- в) податкові органи;
- г) фінансові менеджери всіх рівнів;
- д) потенційні інвестори;
- є) персонал підприємства.

5. До складу внутрішніх користувачів фінансової інформації про підприємство належать...

- а) аудиторські фірми;
- б) власники підприємства (акціонери);
- в) зовнішні консультанти і експерти;
- г) фінансові менеджери всіх рівнів;
- д) кредитори підприємства;
- є) персонал підприємства.
- ж) постачальники.

6. До складу показників макроекономічного розвитку належать...

- а) сума власного капіталу підприємства;
- б) грошові доходи населення;
- в) обсяг виробленої продукції;
- г) вартість активів підприємств;
- д) облікова ставка центрального банку;
- є) темпи зростання ВВП.

7. До складу показників галузевого розвитку належать...

- а) індекс інфляції;
- б) ставка оподаткування прибутку від основної діяльності;
- в) обсяг грошової емісії;
- г) вартість активів підприємств;
- д) облікова ставка центрального банку;
- є) індекс цін на продукцію галузі.

8. Вкажіть джерела інформації, які переважно використовуються внутрішніми користувачами фінансової інформації про підприємство:

- а) обов'язкова фінансова (бухгалтерська) звітність;
- б) статистична звітність;
- в) управлінська звітність;
- г) податкова звітність;
- д) висновки зовнішніх аудиторів.

9. Назвіть шлях скорочення абсолютної суми грошового потоку при оплаті рахунків суб'єктів господарювання, який буде ефективнішим для підприємства:

- а) придбання комплектуючих виробів у посередницькій фірмі;
- б) придбання комплектуючих виробів у підприємства-виробника;
- в) скорочення витрат комплектуючих виробів на основі вдосконалення технології виробництва;
- г) скорочення залишків комплектуючих виробів на складах підприємства.

10. Назвіть найефективніший шлях забезпечення дотримання підприємством строків оплати рахунків суб'єктів господарювання:

- а) оперативний контроль фінансовим відділом підприємства за здійсненням платежів по рахунках суб'єктів господарювання;
- б) рішення Кабінету Міністрів про підвищення розміру штрафних санкцій за порушення строків оплати по рахунках суб'єктів господарювання;
- в) проведення підприємством-платником заходів, які дадуть змогу підвищити його платоспроможність.

11. Назвіть найдійовіший шлях скорочення обсягів попередньої оплати рахунків постачальників товарно-матеріальних цінностей:

- а) розширення використання вексельної форми розрахунків з постачальниками;
- б) встановлення постійних контактів з підприємствами-постачальниками;
- в) рішення Кабінету Міністрів про обмеження використання попередньої оплати за товарно-матеріальні цінності;

12. Назвіть, у якому разі найреальнішою є можливість досягнення рівномірного у часі формування вихідного грошового потоку при оплаті рахунків суб'єктів господарювання:

- а) проведення цілеспрямованої роботи відділом збуту підприємства при укладанні договорів з постачальниками;
- б) рішення Кабінету Міністрів про підвищення розміру штрафних санкцій за порушення строків здійснення платежів по рахунках суб'єктів господарювання;
- в) Підвищення платоспроможності підприємства-покупця шляхом збільшення його власних обігових коштів;

13. Який найсуттєвіший позитивний вплив матиме для підприємства-покупця скорочення абсолютної суми грошового потоку при оплаті рахунків за товарно-матеріальні цінності:

- а) збільшиться прибуток від реалізації продукції;

- б) зменшаться залишки товарно-матеріальних цінностей на складах підприємства;
- в) підвищиться платоспроможність підприємства;

14. Назвіть, які негативні наслідки для підприємства-покупця матиме недотримання строків оплати рахунків за товарно-матеріальні цінності:

- а) підвищиться собівартість виробництва продукції;
- б) зменшиться чистий прибуток підприємства
- в) зменшиться прибуток підприємства;

15. Яким чином здійснюється негативний вплив на фінансовий стан підприємства-покупця при проведенні попередньої оплати рахунків постачальників?

- а) зростає недостатність власних обігових коштів у підприємства-покупця;
- б) зростає потреба в залученні позичкових коштів;
- в) збільшується сума штрафів, сплачених підприємством.

16. Яким чином виявляється вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства рівномірного (в часі) формування грошового потоку при оплаті рахунків суб'єктів господарювання?

- а) зменшується ймовірність порушення строків сплати податку на прибуток;
- б) знижується собівартість продукції;
- в) підвищується можливість своєчасної виплати заробітної плати.

17. Назвіть шляхи скорочення абсолютної суми грошового потоку при здійсненні платежів державі, які залежать від діяльності самого підприємства:

- а) зниження витрат на оплату праці працівників підприємства;
- б) розширення кількості пільг, які надаються підприємствам при оподаткуванні;
- в) законодавчі зміни джерел сплати податків.

18. Назвіть найефективніший шлях скорочення суми штрафів за порушення строків здійснення платежів державі:

- а) здійснення постійного контролю фінансовим відділом підприємства за перерахуванням коштів державі;
- б) підвищення державного розміру штрафних санкцій, які сплачує підприємство за несвоєчасне проведення платежів державі;
- в) підтримання постійної платоспроможності підприємства.

19. У якому випадку можливе забезпечення виплати заробітної плати працівникам підприємства у встановлений термін?

- а) скоротити виплати на оплату праці;
- б) підвищити продуктивність праці на підприємстві;
- в) збільшити власні обігові кошти підприємства.

20. Назвіть найсприятливіший для підприємства шлях збільшення абсолютної суми виручки від реалізації продукції. При цьому взяти до уваги, що продукція підприємства користується достатнім попитом:

- а) підвищення ставки акцизного збору;
- б) збільшення абсолютної суми прибутку, який включається в ціну продукції;
- в) підвищення собівартості продукції.

Варіант 3

Питання

- 1. Дайте характеристику процесу кредитування підприємств**
- 2. Дайте характеристику нематеріальним активам підприємства**

Тестове завдання

1. МАТЕРІАЛЬНА ОСНОВА ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ – ЦЕ...

- а) фінансові ресурси;
- б) фінансові потреби;
- в) фінансова діяльність підприємства;

2. ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ СПРЯМОВАНИЙ НА УПРАВЛІННЯ...

- а) фінансовими ресурсами;
- б) фінансовими відносинами;
- в) фінансовими ресурсами і відносинами;

3. ГРОШОВІ КОШТИ – ЦЕ...

- а) сума грошей у касі, на рахунках, грошові перекази та інші грошові кошти, які можна пускати в обіг;
- б) заборгованість фізичних та юридичних осіб підприємству.
- в) невиробничі витрати;

4. ДО ПОЗИКОВОГО КАПІТАЛУ НАЛЕЖАТЬ:

- а) статутний капітал;
- б) резервний капітал;
- в) поточна кредиторська заборгованість;

5. ДО НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НАЛЕЖАТЬ:

- а) довгострокові витрати підприємства на придбання ліцензій, різноманітних прав;
- б) витрати підприємства на придбання цінних паперів;
- в) довгострокові позички, видані іншими підприємствами під боргові зобов'язання.

6. ДО ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ НАЛЕЖАТЬ:

- а) основні активи;
- б) основні активи, нематеріальні активи, довгострокові інвестиції;
- в) грошові кошти;

7. ДО ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ НАЛЕЖАТЬ:

- а) основні та грошові активи;
- б) кошти в поточних розрахунках;
- в) грошові кошти, матеріальні оборотні активи, кошти в поточних розрахунках та короткострокові інвестиції.

8. ІЄРАРХІЧНА БУДОВА ЦЕНТРІВ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ПЕРЕДБАЧАЄ ...

- а) розподіл усіх структурних одиниць на відокремлені центри відповідальності
- б) виділення різних рівнів управління;
- в) їх розподіл за функціями управління;

9. До складу зовнішніх користувачів фінансової інформації про підприємство належать...

- а) власники підприємства (акціонери);
- б) податкові органи; потенційні інвестори;
- в) персонал підприємства.

10. ДО СКЛАДУ ВНУТРІШНІХ КОРИСТУВАЧІВ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПІДПРИЄМСТВО НАЛЕЖАТЬ...

- а) аудиторські фірми;
- б) власники підприємства (акціонери);
- в) зовнішні консультанти і експерти;

11. ДО СКЛАДУ ПОКАЗНИКІВ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НАЛЕЖАТЬ...

- а) темпи зростання ВВП;
- б) грошові доходи населення;
- в) обсяг виробленої продукції;

12. До складу показників галузевого розвитку належать...

- а) індекс інфляції;
- б) ставка оподаткування прибутку від основної діяльності;
- в) індекс цін на продукцію галузі.;

13. ВКАЖІТЬ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ, ЯКІ ПЕРЕВАЖНО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ВНУТРІШНІМИ КОРИСТУВАЧАМИ ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПІДПРИЄМСТВО:

- а) обов'язкова фінансова (бухгалтерська) звітність;
- б) статистична звітність;
- в) управлінська звітність;

14. НАЗВІТЬ ШЛЯХ СКОРОЧЕННЯ АБСОЛЮТНОЇ СУМИ ГРОШОВОГО ПОТОКУ ПРИ ОПЛАТІ РАХУНКІВ СУБ 'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКИЙ БУДЕ ЕФЕКТИВНІШИМ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА:

- а) придбання комплектуючих виробів у посередницькій фірмі;
- б) придбання комплектуючих виробів у підприємства-виробника;
- в) скорочення витрат комплектуючих виробів на основі вдосконалення технології виробництва;

15. НАЗВІТЬ, ЯКІ НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА-ПОКУПЦЯ МАТИМЕ НЕДОТРИМАННЯ СТРОКІВ ОПЛАТИ РАХУНКІВ ЗА ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНІ ЦІННОСТІ:

- а) підвищиться собівартість виробництва продукції;
- б) зменшиться прибуток від позареалізаційних результатів діяльності;
- в) зменшиться чистий прибуток підприємства;

16. ЯКИМ ЧИНОМ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА-ПОКУПЦЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОПЛАТИ РАХУНКІВ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ?

- а) збільшується собівартість продукції;
- б) збільшується потреба у власних обігових коштах підприємства;
- в) збільшується сума штрафів, сплачених підприємством;

17. НАЗВІТЬ НАЙЕФЕКТИВНІШИЙ ШЛЯХ СКОРОЧЕННЯ СУМИ ШТРАФІВ ЗА ПОРУШЕННЯ СТРОКІВ ЗДІЙСНЕННЯ ПЛАТЕЖІВ ДЕРЖАВІ:

- а) здійснення постійного контролю фінансовим відділом підприємства за перерахуванням коштів державі;
- б) підвищення державного розміру штрафних санкцій, які сплачує підприємство за несвочасне проведення платежів державі;

в) підтримання постійної платоспроможності підприємства;

18. У ЯКОМУ ВИПАДКУ МОЖЛИВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ ПІДПРИЄМСТВА У ВСТАНОВЛЕНИЙ ТЕРМІН?

а) підтримувати стійкий фінансовий стан підприємства;

б) підвищити продуктивність праці на підприємстві;

в) отримати у комерційному банку кредит на виплату заробітної плати;

19. НАЗВІТЬ НАЙСПРИЯТЛИВІШИЙ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХ ЗБІЛЬШЕННЯ АБСОЛЮТНОЇ СУМИ ВИРУЧКИ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ.

а) підвищення ставки акцизного збору;

б) збільшення абсолютної суми прибутку, який включається в ціну продукції;

в) підвищення ставки ПДВ на продукцію підприємства;

20. У ЯКОМУ ВИПАДКУ ПІДПРИЄМСТВО МОЖЕ ОПЕРАТИВНІШЕ ОТРИМАТИ КРЕДИТ У БАНКУ?

а) підтримувати стабільну кредитоспроможність підприємства;

б) підтримувати добрі відносини з банком-партнером;

в) кваліфіковано скласти кредитний договір з банком;

ВАРІАНТ № 4

Питання

3. Дайте характеристику нематеріальним активам підприємства і основним засобам

4. Що є основою фінансового менеджменту і на що він спрямований?

Тестове завдання

1. Матеріальна основа фінансового менеджменту – це...

а) фінансові ресурси;

б) фінансові потреби;

в) обертання обігових коштів;

г) реальний грошовий обіг;

д) фінансова діяльність підприємства.

2. Фінансовий менеджмент спрямований на управління...

а) фінансовими ресурсами;

б) фінансовими відносинами;

в) фінансовими ресурсами і відносинами;

г) усіма ресурсами підприємства.

3. Фінансовий менеджмент виконує комплекс таких функцій:

а) відтворна, розподільча, координуюча;

б) відтворна, розподільча, контрольна;

в) відтворна, регулююча, контрольна.

4. Доповніть таке твердження: «Об'єктом управління у фінансовому менеджменті є...»

а) підсистема, якою управляють;

б) прогнозування інноваційних варіантів розвитку;

в) контроль за виконанням прийнятих рішень

5. Виберіть найточніше визначення з головних принципів фінансового менеджменту:

а) фінансова стратегія;

б) прогнозування інноваційних варіантів розвитку;

в) контроль за виконанням прийнятих рішень;

- г) стратегічне управління;
- д) пошук нових варіантів фінансування.

6. Що належить до фінансових важелів (підкреслити)!

- а) фінансові санкції;
- б) інвестування;
- в) форми розрахунків;
- г) стратегічне управління;
- д) фондоутворення.

7. Фінансові важелі – це:

- а) позички;
- б) прибуток;
- в) преференція;
- г) дивіденди;
- д) інформація.

8. Наведіть визначення:

- а) фінансовий менеджмент – це ...
- б) фінансовий механізм – це система ...
- в) фінансові важелі представлені ...
- г) стратегічне управління – це ...
- д) до функцій фінансового менеджменту належать ...

9. Грошові кошти – це...

- а) сума грошей у касі, на рахунках, грошові перекази та інші грошові кошти, які можна пускати в обіг;
- б) заборгованість фізичних та юридичних осіб підприємству, за винятком безнадійних боргів.

10. До позикового капіталу належать:

- а) статутний капітал;
- б) резервний капітал;
- в) невиробничі витрати;
- г) поточна кредиторська заборгованість;
- д) всі попередні відповіді невірні.

11. До нематеріальних активів належать:

- а) довгострокові витрати підприємства на придбання ліцензій, різноманітних прав;
- б) витрати підприємства на придбання цінних паперів;
- в) довгострокові позички, видані іншими підприємствами під боргові зобов'язання.

12. Що має позитивний вплив на фінансовий стан підприємства?

- а) надання відстрочок платежів клієнтам;
- б) одержання відстрочок платежів від постачальників;
- в) заборгованість працівникам по заробітній платі;
- г) заморожування частини коштів у запасах;
- д) одержання відстрочок від держави по платежах до бюджету.

13. До основного капіталу належать:

- а) основні активи;
- б) основні активи, нематеріальні активи, довгострокові інвестиції;
- в) грошові кошти;
- г) грошові кошти, кошти у поточних розрахунках.

14. До оборотного капіталу належать:

- а) основні та грошові активи;

- б) кошти в поточних розрахунках;
- в) грошові кошти, матеріальні оборотні активи, кошти в поточних розрахунках та короткострокові інвестиції.

15. Джерелами покриття потреби у чистому оборотному капіталі можуть бути:

- а) середньостроковий кредит;
- б) короткостроковий кредит;
- в) збільшення акціонерного капіталу;
- г) довгостроковий кредит.

16. Яке визначення фінансового менеджменту вважаєте найточнішим:

- а) система методів, пов'язаних з формуванням і розподілом фінансових ресурсів підприємства;
- б) система принципів, пов'язаних з використанням фінансових ресурсів підприємства;
- в) організація обігу грошових коштів;
- г) мистецтво управління розподілом фінансових ресурсів підприємства;
- д) мистецтво управління фінансовою діяльністю підприємства.

17. До принципів фінансового менеджменту належать...

- а) динамізм управління;
- б) ліквідність підприємства;
- в) контроль за прийняттям рішень фінансового характеру;
- г) комплексний характер формування управлінських рішень;
- д) мобілізація фінансових ресурсів.

18. Яке визначення головної мети фінансового менеджменту вважається найточнішим?

- а) оптимізація грошового обороту підприємства;
- б) забезпечення максимізації добробуту власників підприємства;
- в) мінімізація ризиків;
- г) підвищення фінансової стійкості підприємства;
- д) максимізація прибутку підприємства.

19. Ієрархічна будова центрів управління підприємством передбачає.

- а) їх розподіл за видами діяльності;
- б) виділення різних рівнів управління;
- в) їх розподіл за функціями управління;
- г) розподіл усіх структурних одиниць на відокремлені центри відповідальності.

20. Функціональна будова центрів управління підприємством ґрунтується на

...

- а) їх розподілі за видами діяльності;
- б) виділенні різних рівнів управління;
- в) їх розподілі за функціями управління;
- г) розподілі всіх структурних одиниць на відокремлені центри відповідальності.

Варіант 5

Питання

- 3. Поняття «Прибуток підприємства». Види і характеристика
- 4. Баланс підприємства. Фінансова звітність.

Тестове завдання

1. До складу спеціалізованих фінансових служб підприємства, як правило, входить...

- а) відділ маркетингу;
- б) планово-економічний відділ;
- в) бухгалтерія;
- г) відділ матеріально-технічного постачання;

2. Знайдіть вірне доповнення відповіді: “Центр відповідальності – це структурний підрозділ підприємства...”

- а) який здійснює виробництво продукції, що забезпечує переважну частку доходу від реалізації;
- б) керівник якого самостійно приймає управлінські рішення в межах своєї компетенції;
- в) що оперативно управляється безпосередньо директором підприємства;
- г) який повністю контролює окремі аспекти фінансової діяльності підприємства;
- д) керівник якого виконує рішення дирекції підприємства і доводить їх до безпосередніх виконавців.

3. Вкажіть центри відповідальності підприємства (за Дж. Хігінсом):

- а) центр виробництва;
- б) центр прибутку;
- в) центр матеріального постачання;
- г) центр збуту;
- д) центр доходу.

4. До складу зовнішніх користувачів фінансової інформації про підприємство належать...

- а) власники підприємства (акціонери);
- б) аудиторські фірми;
- в) податкові органи;
- г) фінансові менеджери всіх рівнів;
- д) потенційні інвестори;
- є) персонал підприємства.

5. До складу внутрішніх користувачів фінансової інформації про підприємство належать...

- а) аудиторські фірми;
- б) власники підприємства (акціонери);
- в) зовнішні консультанти і експерти;
- г) фінансові менеджери всіх рівнів;
- д) кредитори підприємства;
- є) персонал підприємства.
- ж) постачальники.

6. До складу показників макроекономічного розвитку належать...

- а) сума власного капіталу підприємства;
- б) грошові доходи населення;
- в) обсяг виробленої продукції;

- г) вартість активів підприємств;
- д) облікова ставка центрального банку;
- є) темпи зростання ВВП.

7. До складу показників галузевого розвитку належать...

- а) індекс інфляції;
- б) ставка оподаткування прибутку від основної діяльності;
- в) обсяг грошової емісії;
- г) вартість активів підприємств;
- д) облікова ставка центрального банку;
- є) індекс цін на продукцію галузі.

8. Вкажіть джерела інформації, які переважно використовуються внутрішніми користувачами фінансової інформації про підприємство:

- а) обов'язкова фінансова (бухгалтерська) звітність;
- б) статистична звітність;
- в) управлінська звітність;
- г) податкова звітність;
- д) висновки зовнішніх аудиторів.

9. Назвіть шлях скорочення абсолютної суми грошового потоку при оплаті рахунків суб'єктів господарювання, який буде ефективнішим для підприємства:

- а) придбання комплектуючих виробів у посередницькій фірмі;
- б) придбання комплектуючих виробів у підприємства-виробника;
- в) скорочення витрат комплектуючих виробів на основі вдосконалення технології виробництва;
- г) скорочення залишків комплектуючих виробів на складах підприємства.

10. Назвіть найефективніший шлях забезпечення дотримання підприємством строків оплати рахунків суб'єктів господарювання:

- а) оперативний контроль фінансовим відділом підприємства за здійсненням платежів по рахунках суб'єктів господарювання;
- б) рішення Кабінету Міністрів про підвищення розміру штрафних санкцій за порушення строків оплати по рахунках суб'єктів господарювання;
- в) проведення підприємством-платником заходів, які дадуть змогу підвищити його платоспроможність.

11. Назвіть найдійовіший шлях скорочення обсягів попередньої оплати рахунків постачальників товарно-матеріальних цінностей:

- а) розширення використання вексельної форми розрахунків з постачальниками;
- б) встановлення постійних контактів з підприємствами-постачальниками;
- в) рішення Кабінету Міністрів про обмеження використання попередньої оплати за товарно-матеріальні цінності;

12. Назвіть, у якому разі найреальнішою є можливість досягнення рівномірного у часі формування вихідного грошового потоку при оплаті рахунків суб'єктів господарювання:

- а) проведення цілеспрямованої роботи відділом збуту підприємства при укладанні договорів з постачальниками;
- б) рішення Кабінету Міністрів про підвищення розміру штрафних санкцій за порушення строків здійснення платежів по рахунках суб'єктів господарювання;
- в) Підвищення платоспроможності підприємства-покупця шляхом збільшення його власних обігових коштів;

13. Який найсуттєвіший позитивний вплив матиме для підприємства-покупця скорочення абсолютної суми грошового потоку при оплаті рахунків за товарно-матеріальні цінності:

- а) збільшиться прибуток від реалізації продукції;
- б) зменшаться залишки товарно-матеріальних цінностей на складах підприємства;
- в) підвищиться платоспроможність підприємства;

14. Назвіть, які негативні наслідки для підприємства-покупця матиме недотримання строків оплати рахунків за товарно-матеріальні цінності:

- а) підвищиться собівартість виробництва продукції;
- б) зменшиться чистий прибуток підприємства
- в) зменшиться прибуток підприємства;

15. Яким чином здійснюється негативний вплив на фінансовий стан підприємства-покупця при проведенні попередньої оплати рахунків постачальників?

- а) зростає недостатність власних обігових коштів у підприємства-покупця;
- б) зростає потреба в залученні позичкових коштів;
- в) збільшується сума штрафів, сплачених підприємством.

16. Яким чином виявляється вплив на фінансово-господарську діяльність підприємства рівномірного (в часі) формування грошового потоку при оплаті рахунків суб'єктів господарювання?

- а) зменшується ймовірність порушення строків сплати податку на прибуток;
- б) знижується собівартість продукції;
- в) підвищується можливість своєчасної виплати заробітної плати.

17. Назвіть шляхи скорочення абсолютної суми грошового потоку при здійсненні платежів державі, які залежать від діяльності самого підприємства:

- а) зниження витрат на оплату праці працівників підприємства;
- б) розширення кількості пільг, які надаються підприємствам при оподаткуванні;
- в) законодавчі зміни джерел сплати податків.

18. Назвіть найефективніший шлях скорочення суми штрафів за порушення строків здійснення платежів державі:

- а) здійснення постійного контролю фінансовим відділом підприємства за перерахуванням коштів державі;
- б) підвищення державного розміру штрафних санкцій, які сплачує підприємство за несвоєчасне проведення платежів державі;
- в) підтримання постійної платоспроможності підприємства.

19. У якому випадку можливе забезпечення виплати заробітної плати працівникам підприємства у встановлений термін?

- а) скоротити виплати на оплату праці;
- б) підвищити продуктивність праці на підприємстві;
- в) збільшити власні обігові кошти підприємства.

20. Назвіть найсприятливіший для підприємства шлях збільшення абсолютної суми виручки від реалізації продукції. При цьому взяти до уваги, що продукція підприємства користується достатнім попитом:

- а) підвищення ставки акцизного збору;
- б) збільшення абсолютної суми прибутку, який включається в ціну продукції;
- в) підвищення собівартості продукції.

5 ОРГАНІЗАЦІЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Контроль поточних знань студентів виконується на базі модульно-накопичувальної системи організації навчання. Підсумковим контролем є залік.

Модульно-накопичувальна система оцінки знань студентів включає:

- Систему оцінювання самостійної роботи студента у міжсесійний період (ОМ).

Вона передбачає перевірку самостійної роботи, яку студент виконує у міжсесійний період. Кількісна оцінка за роботу визначається з урахуванням терміну надання робіт на перевірку (на протязі семестру, перед початком заліково-екзаменаційної сесії, безпосередньо перед датою контролюючого заходу), обсягу виконання робіт та глибини розкриття наданих питань, а також оформлення робіт.

Максимальний бал, що може одержати студент за завдання з самостійної роботи складає 100 балів.

Зараховані завдання з самостійної роботи свідчать про те, що студент одержав сумарну оцінку не менше 60 балів, тобто не менше 60% від максимальної суми в 100 балів. Не зарахована самостійна робота свідчить про те, що студент одержав сумарну оцінку меншу за 60 балів, в цьому випадку вона повертається на доробку.

Зараховані завдання з самостійної роботи є допуском до здачі заліку.

Для оцінки ступеня засвоєння основних положень теоретичних розділів дисципліни передбачається написання письмової контрольної роботи, а для оцінки засвоєння практичної частини – виконання практичних робіт, які охоплюють основні питання практичного розділу дисципліни. Кількісна оцінка за цей вид роботи визначається з урахуванням ритмічності роботи студента на протязі занять, повноти розкриття тем, якості розрахунків, достовірності одержаних висновків, а також результати захисту наданих завдань.

Студент вважається допущеним до заходу підсумкового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт поточного контролю, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за накопичувальною системою суму балів не менше 50% від максимально можливої за дисципліну та виконав завдання з самостійної роботи.

- Кількісну оцінку заходу підсумкового контролю (ОПК).

Цей захід передбачає оцінювання результатів заліку, який виконується в період заліково-екзаменаційної сесії.

Заліковий білет формується у вигляді тестових завдань закритого типу, тобто формується по всьому переліку питань з навчальної дисципліни і містить 20 запитань. Студент повинен вибрати правильну відповідь з декількох запропонованих відповідей у запитанні.

Загальна залікова оцінка (бал успішності) еквівалентна відсотку правильних відповідей із загального обсягу питань екзаменаційного білету (максимальна кількість балів – 100 балів).

- Систему накопичувальної підсумкової оцінки засвоєння студентами навчальної дисципліни.

Студент пише залікову контрольну роботу, а інтегральна оцінка (В) по дисципліні розраховується за формулою

$$B = 0,75 \times OЗ + 0,25 \times OЗКР,$$

де ОЗ – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) за змістовними модулями;

ОЗКР – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) залікової контрольної роботи.

Студент, який не має на початок заліково-екзаменаційної сесії заборгованості по дисципліні отримує якісну оцінку (В – 60 % та більше «зараховано» або В <60% «не зараховано»), якщо має на останній день семестру інтегральну суму балів поточного контролю, достатню (60% та більше) для отримання позитивної оцінки, та не менше 50% від максимально можливої суми балів за залікову контрольну роботу.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
для самостійної роботи студентів
з дисципліни
«ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ РИБНИЦТВА»

Укладач: Тучковенко.О.А.

Підписано до друку _____. Формат 60x84 / 16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 9,0
Тираж 50 прим. Зам. №

Надруковано з готового оригінал – макета

Одеський державний екологічний університет
65016, м. Одеса, вул. Львівська, 15.